

Шептієнко В.С. студентка
Науково-навчального Гуманітарного інституту НАУ
м. Київ
Науковий керівник: викладач
кафедри української мови та культури Науково-навчального
Гуманітарного інституту НАУ
Онуфрійчук Г. І.

Вплив особливостей темпераменту особистості на вивчення мови

Темперамент (лат. *temperamentum* — устрій, узгодженість) — сукупність індивідуально-психологічних якостей, яка характеризує динамічні та емоційні аспекти поведінки людини і виявляється в її діяльності і спілкуванні [4, с. 234]. Темперамент впливає на всі психічні прояви індивіда, зокрема на темп рухів і мови, перебігу емоцій та мислення. Проте ні соціальні установки, ні принципи, ні інтереси, ні етично-моральне виховання від нього не залежать. Він обумовлює характер перебігу психічної діяльності, а саме: швидкість виникнення і стійкість психічних процесів, їх психічний темп і ритм, інтенсивність психічних процесів [2, с. 43]. Також обумовлює такий важливий аспект спрямованість психічної діяльності на певні об'єкти, і зокрема до навчання, та вивчення мов.

Існування індивідуальних відмінностей у психічній діяльності людини було помічено давно. Першу спробу з'ясувати їх причини зробив давньогрецький лікар Гіппократ (V— IV ст. до н. е.) [3, с. 22]. Спираючись на філософію того часу, він стверджував, що тіло людини теж складається з чотирьох соків: крові (тепла), слизу (холоду), чорної жовчі (вологості) і жовтої жовчі (сухості). Поєднанням цих соків, пояснював усі особливості організму. *Флегматичний тип*, вважав Гіппократ, зумовлений переважанням слизу (*phlegma*). Для людей цього типу властиві сповільненість дій, важке переключення на іншу діяльність, емоційна невиразність. Переважання жовтої

жовчі (chole) визначає *холеричний тип*, якому властиві велика енергійність і активність, поривчастість рухів, нестримність у діях. Домінування крові (sanguis) визначає *сангвінічний тип*, який відзначається великою активністю та емоційністю, багатою мімікою, барвистою мовою, швидкими рухами і легким пристосуванням до оточення. *Меланхолійний тип* характеризується переважанням чорної жовті (melas chole), і йому властиві мала активність, уповільненість у діях, швидка втомлюваність [3, с. 27].

Що ж стосується сьогодення то типи темпераменту характеризуються так:

1. Для сангвініка характерна підвищена реактивність. Емоції виникають швидко, є сильними, але нетривалими, легко змінюються на протилежні. Цьому сприяє висока лабільність нервової системи. Тому почуття, інтереси, настрої і прагнення дуже мінливі [6, с. 121]. Переважно оптиміст. Швидко адаптується до нового. Тому з великим бажанням береться за нову справу, віддається їй і може зробити багато, якщо справа виявилася для нього цікавою. Адже тоді піднімається рівень мотивації що дуже важливо для сангвініка. Якщо ж йому стало нецікаво, він починає нудьгувати і залишає розпочату роботу, не завершивши її. Так і в навчанні сангвінік зможе вивчити абсолютно все якщо буде достатньо мотивований, якщо ж ні то нічого не вийде.

2. Для холерика характерна циклічність у роботі. Неврівноваженість нервової системи призводить до того що, він легко долає усі труднощі на шляху до поставлених цілей, але раптом може зупинитись. Таке трапляється коли втрачається віра в себе та свої можливості ,або вичерпуються сили. Що ж стосується ригідності, то виникають проблеми з переключенням уваги і з переходом від одного виду діяльності на інший.

3. Флегматику властиві мала сенситивність та реактивність і висока активність. Через що він повільно реагує на подразники. Це емоційно стійкий тип. Урівноваженість і часткова інертність нервових процесів дають йому

змогу залишатися спокійним за будь-яких умов, стримувати свої пориви, завжди слідувати встановленому розпорядку життя. За висловом І. Павлова³, флегматик — це спокійний, врівноважений, завжди рівний, упертий і наполегливий працівник [5, с. 287].

4. Для меланхолічного типу темпераменту характерна слабкість нервових процесів збудження і гальмування. Умовні рефлекси у нього утворюються повільно і легко гальмуються. Меланхолійний темперамент, писав І. Павлов, є явно гальмівним типом нервової системи [5, с. 320]. Меланхолік дуже вразливий, сором'язливий, легко ображається навіть із незначного приводу, часто плаче, через високу сенситивність, яка зумовлена низькими порогами чутливості.

Список використаної літератури

1. Темперамент и діяльність / Владислав Володимирович Білоус . — Пятигорск, 1990. — 87 с.
2. Індивідуальний стиль діяльності в залежності від типологічних властивостей нервової системи / Євгеній Олександрович Климов. — Казань, 1969.— 53 с.
3. Очерк теории темперамента / Вольф Соломонович Мерлин . — М., 1969. — 27 с.
4. Загальна психологія / Петро Андрійович М'ясоїд. — К., 1998. — 232 с.
5. Мозок і психіка: Вибране/ Іван Петрович Павлов — Москва — Воронеж, 1996. — 320 с.
6. Темперамент, характер, особистість / Павло Васильович Симонов, Петро Михайлович Єршов — М., 1984. — 112с.